

Ovakva disproporcija u ponudi i potražnji, dovela je do takvog pada cene maslacu, koja je najblaže rečeno, sasvim nerealna i njegova proizvodnja, pod ovakvim okolnostima, lišena je najminimalnijeg rentabiliteta (iako su cene svežem mleku veće za nekih 55—60%, cena maslacu je spala na nivo cene pre poskupljenja mleku).

Da je ovakav poremećaj na tržištu mleka i mlečnih proizvoda doveo u vrlo tešku situaciju prerađbene objekte, govori i činjenica da su mlekare na području Vojvodine, a preko svog Poslovog Udruženja »Kooprodukta«, zahtevale smanjenje premije za proizvođače sa 30 na 20 dinara, a da se iz istih sredstava poveća regres prerađivačima sa sadašnjih 10 na 20 dinara (u stvari, ovim bi se samo izvršila pravilnija preraspodela sredstava namenjenih premiranju). Bilo je i drugih predloga, kao npr. da se i kod nas po uzoru na zemlje s razvijenom mlekarskom industrijom, uvedu dvojne cene, a to znači da bi jedne cene važile za mleko namenjeno konzumu, a druge (niže) namenjene prerađivačima, čiji su objekti zaista u ovakvim uslovima stavljeni u znatno teži položaj od mlekara konzumnog karaktera.

Postavlja se pitanje, nije li zaista i suviše visoka cena svežem mleku? Lično smatram da je, za naše uslove, previška i ako je izvesno poskupljenje bilo neminovno. Nije li trebalo, možda, ići postupno, uz postepeno pripremanje i ospozobljavanje prerađbenih objekata? Činjenica je da većina naših mlekara nije spremna dočekala ovakav nagli preokret na tržištu. Ne učestvuje li sveže mleko, sa suviše velikim % u formiranju maloprodajne cene? Kod nas se ovaj % kreće oko 70%, dok je u drugim zemljama taj % znatno niži. Ova činjenica kao i neopremljenost naših mlekara, lišava naše mlekare svake mogućnosti da sa svojim proizvodima izđu na međunarodno tržište, što će biti neminovno, s obzirom na prezasićenost domaćeg.

Poslovna Udruženja, u ime svojih članica, moraće potražiti kod republičkih i saveznih organa, neko trajnije rešenje, kojim će se bar delimično, ublažiti postojeće stanje na tržištu mleka i mlečnih proizvoda.

Moje je lično mišljenje da problematiku mlekarstva treba gledati (i rešavati) kompleksno, na relaciji: proizvodnja-prerada-potrošnja. Parcijalno rešavanje problema dovodi do poremećaja na tržištu, a time i u čitavoj mlečarskoj industriji!

Vijesti

III SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH RĀDNIKA SRH

15. XII 1965. održana je sjednica Upravnog odbora, na kojoj su izneseni podaci anketi o stanju kadrova u 10 naših najvećih mljekara, u kojima je zaposleno oko 80% od ukupnog broja. Od 2009 radnika i službenika (66 muških i 34% žena) 57% je zaposleno u proizvodnji, 19,5% u pomoćnim službama, 9,8% u tehničkim službama, a 9,8% u administrativnim službama. Od ukupno 668 kvalificiranih radnika 63 je sa završenom mljekarskom školom, a od 58 visokokvalificiranih 10. Ostali su stekli kvalifikaciju na tečajevima i internim priznavanjem u poduzećima.

Nakon diskusije o potrebi školovanja kadrova, među ostalim zaključeno je:

- da se prikupe informacije o mogućnosti formiranja i financiranja mljekarske škole;
- da se organizira po jedan tečaj za osnovna zvanja a) mljekara i b) sirara;
- da se izrade programi za tečajeve;
- da radne organizacije, a ne pojedinci, odlučuju i ocijenjuju izbor polaznika tečajeva;
- da Udruženje predloži kotarima Zagreb i Osijek sastav komisije za polaganje ispita za sticanje zvanja kvalificiranog odnosno visoko-kvalificiranog radnika;
- da selekcijsku službu na svom području vrše mljekare;
- da se prodajna cijena listu »MLJEKARSTVO« uskladi s troškovima, i drugo.

IV SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH RADNIKA SRH

18. I o. g. održana je IV sjednica Upravnog odbora Udruženja, na kojoj su izneseni podaci o stručnosti radnika na pojedinim radnim mjestima za 4 mljekare (Zagreb, Osijek, »Zdenka« i Belje).

Podaci su prikupljeni sa svrhom, da se usporede i po potrebi usklode zahtjevi za stručnost radnika na pojedinim radnim mjestima u našim mljekarama.

Zaključeno je, da se zatraže podaci o radnim mjestima i kvalifikacijama radnika i od drugih poduzeća, napose: Varaždin, Županja, Staro Petrovo Selo, Slavonska Požega, Rijeka, Pula, Zadar i Hercegovac.

Uz to je na sjednici razmotrena potreba i mogućnost osnutka Poslovogn udruženja za mljekarstvo u Zagrebu i dr.

Iz domaće i strane štampe

Istraživanja o sadržini proteina i masti u mlijeku — (Recherches sur la teneur en protéines (titres des protéines) et la teneur en graisse de laits fournis par les producteurs E. Mäder et A. Zürher Ecole de laiterie, Rütti Zollikofen No 84/65.)

Zadnjih nekoliko godina pridaje se sve veća važnost analizama sadržine proteina u mlijeku. U nekim državama sadržina proteina jedan je od elemenata, na kojima se temelji plaćanje mlijeka po kvaliteti. Isto tako i uザgajači su počeli djelomično temeljiti program selekcije na sadržini proteina u mlijeku svojih krava. Očito je, da je sadržina proteina u mlijeku od interesa i za onog koji koristi mlijeko.

Budući da se dosad raspolaze s malo podataka o sadržini proteina u mlijeku, Mljekarska škola u Rütti Zollikofen je odlučila da sistematski ispituje, osim sadržine masti, i sadržinu proteina. O tome se iznose dosadašnji rezultati.

Od maja 1964. do aprila 1965. ispitano je jedanput mjesечно jutarnje, a također jedanput mjesечно i večernje mlijeko 25 proizvođača u pogledu sadržine masti i proteina. Ove analize će se sistemski nastaviti.

25 proizvođača je dopremilo 11 887 q mlijeka od 1. maja 1964. do 30. aprila 1965., 16 proizvođača redovno muze krave s pomoću stroja, a 9 još ručno. Od ukupno dopremljene količine mlijeka